

AGRI FOOD MONI TOR

Ede Wageningen
HIGHLIGHTS 2018

Voorwoord

Gemeente Ede, gemeente Wageningen en provincie werken nauw samen met kennisinstellingen en bedrijven. Met als doel: blijvende werkgelegenheid en betere voedingsproducten. Dat deze aanpak werkt, bewijst deze Agrifoodmonitor. Voor het derde jaar zien we dat de export vanuit Regio Foodvalley stijgt, de werkgelegenheid in food groeit en het aantal studenten en gediplomeerden toeneemt.

Kennisinstellingen zoals de Wageningen Universiteit en het World Food Center in Ede spelen een belangrijke rol in deze ontwikkelingen. De Wageningen Universiteit speelt wereldwijd een grote rol in wetenschappelijk onderzoek naar voedsel. Het World Food Center wordt straks naast een educatieve experience ook een plaats voor toegepast onderzoek en bedrijvigheid.

Deze transitie naar een gezond en duurzaam voedselsysteem staat ook centraal in de Regio Deal Foodvalley die in juli 2019 is afgesloten tussen het Rijk en partners in de regio. Ook het programma Agrifood 2030 richt zich op versterking van het internationale kenniscluster op het terrein van food.

In deze Agrifood Monitor, een co-productie van de gemeenten Ede en Wageningen, vindt u actuele gegevens over de betekenis van agrifood voor de economie van beide gemeenten. In deze versie vindt u de meest opmerkelijke resultaten uit de monitor, in de uitgebreide versie zijn alle indicatoren in detail opgenomen.

Wij wensen u veel leesplezier.

Ede, september 2019

Leon Meijer
Wethouder Food
Gemeente Ede

Dennis Gudden
Wethouder Economie
Gemeente Wageningen

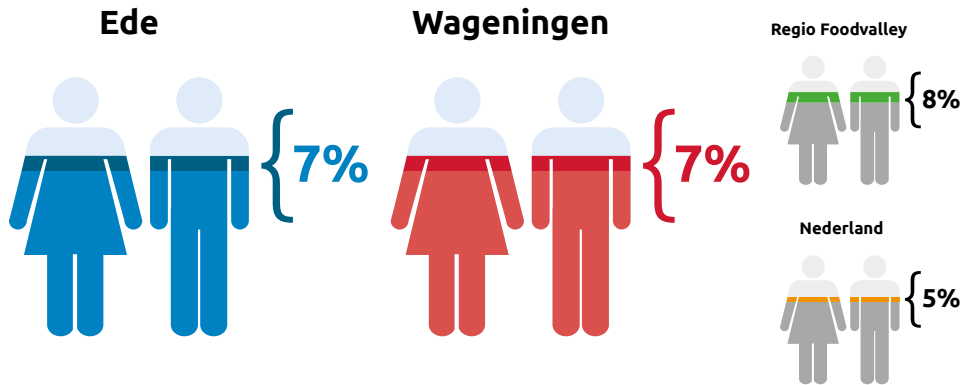

People

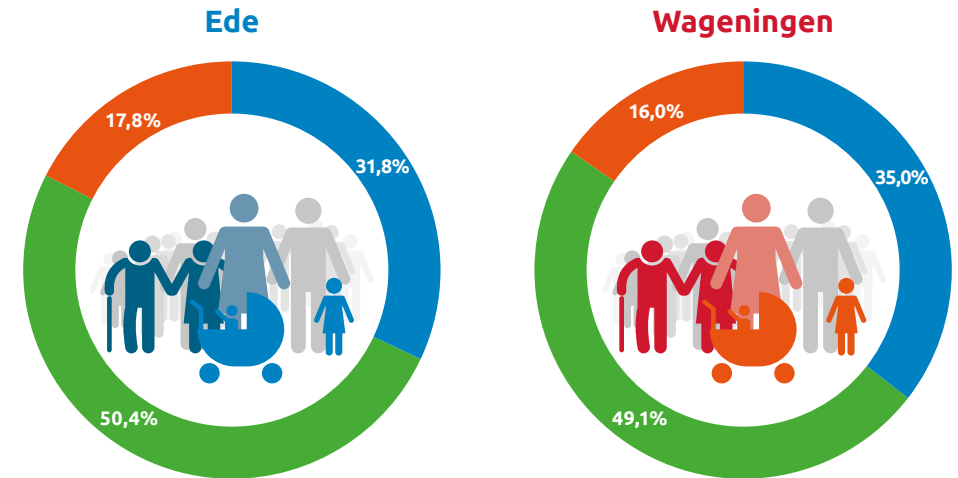
Ede en Wageningen hebben een groeiende bevolking. Vanaf 2008 nam de bevolking van Ede en Wageningen met 8% toe. Wageningen heeft als universiteitsstad een hoog onderwijsniveau. Ook het onderwijsniveau in Ede steeg in de afgelopen 8 jaar fors. Met een hoge arbeidsproductiviteit en onderwijsniveau en de lage werkloosheid geeft dit een gezonde voedingsbodem voor de economie van Ede en Wageningen.

Bevolkingsgroei in de afgelopen 11 jaar

De bevolking van Ede en Wageningen **groeide fors** de afgelopen jaren.

Leeftijdopbouw bevolking Ede en Wageningen in 2018

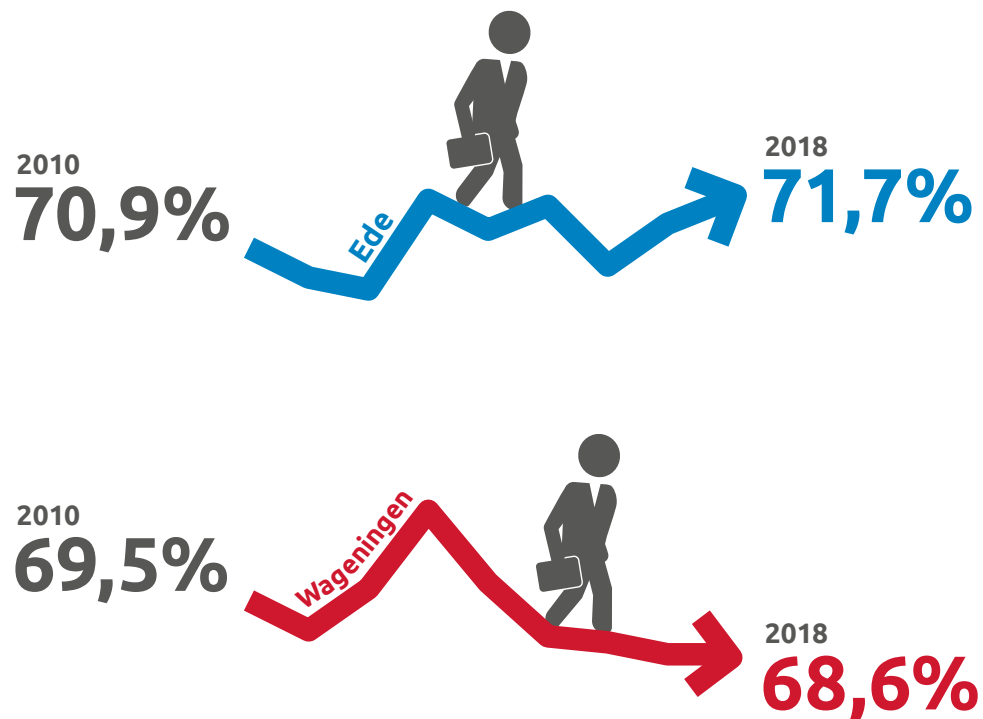
- Jonger dan 25 jaar
- Tussen 25 en 65 jaar
- 65 jaar en ouder

Onderwijsniveau Ede en Wageningen

- Hoog onderwijs
- Middelbaar onderwijs
- Lager onderwijs

Bruto-arbeidsparticipatie in Ede en Wageningen

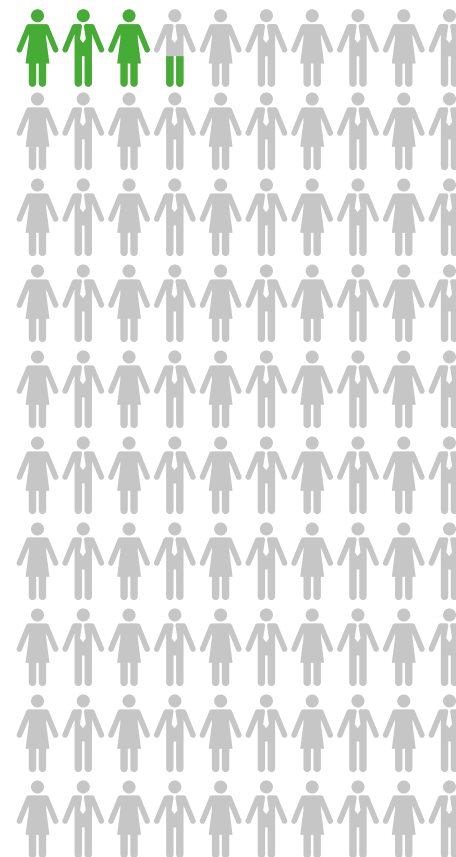

Sinds 2013 ligt de bruto arbeidsparticipatie zowel in Ede als in Regio Foodvalley op een hoger niveau dan in Nederland.

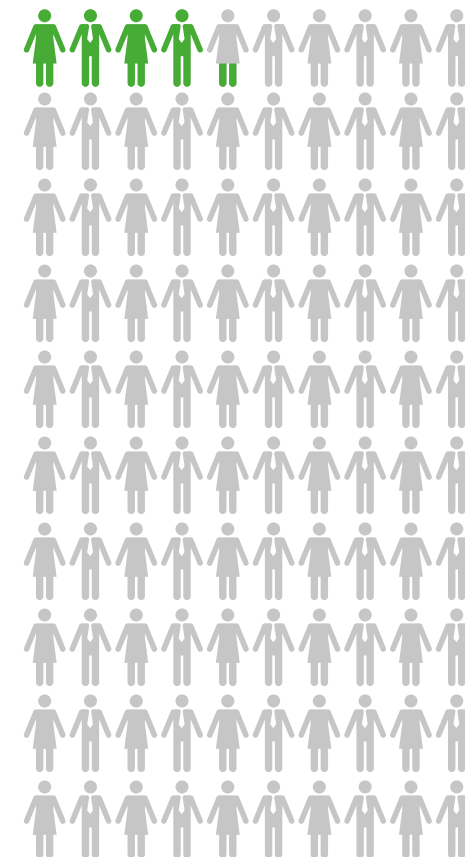
Werkloosheidspercentage 2018 in Ede en Wageningen

In 2018 was het werkloosheidspercentage in Ede **lager** dan het landelijk percentage van 3,8%. De werkloosheid in Wageningen volgt het landelijk gemiddelde.

Ede
3,4%

Wageningen
4,3%

Business

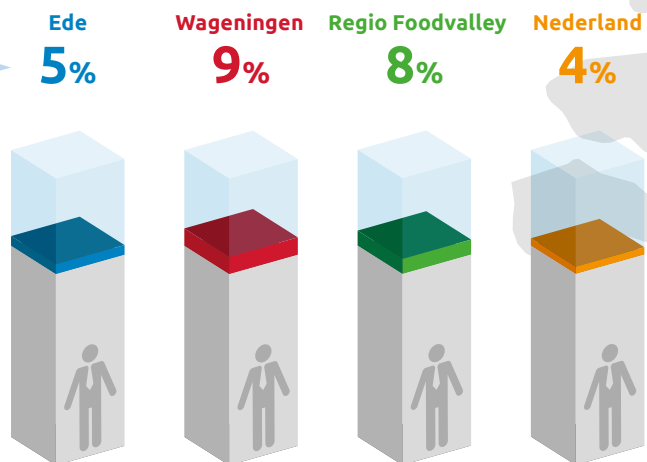

ALGEMEEN

De werkgelegenheid van Ede nam van 2010 tot 2018 met 5% toe. De structuur van de werkgelegenheid in Ede is divers met 4 grote sectoren: gezondheidszorg, zakelijke dienstverlening, handel en industrie. De werkgelegenheid in Wageningen nam van 2010 tot 2018 fors toe met 9%. De structuur van de werkgelegenheid in Wageningen wordt met 43% gedomineerd door de zakelijke dienstverlening. Waar onderzoek en ontwikkeling een belangrijk onderdeel van zijn. In 2018 exporteerde de Regio Foodvalley 5,3 miljard naar het buitenland, hiervan was 2,2 miljard agrifood gerelateerd.

Groei werkgelegenheid van 2010 tot 2018

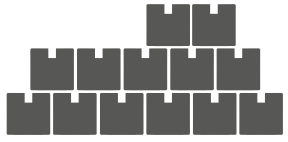
In de zakelijke dienstverlening en gezondheidszorg kwamen er veel banen bij. Bij financiële instellingen en in de landbouw nam de werkgelegenheid af.

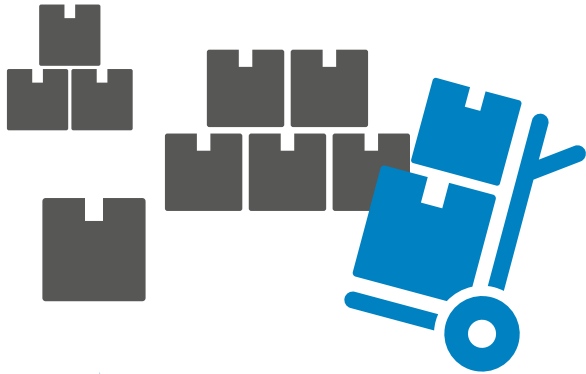
In 2018 exporteerde de Regio Foodvalley voor **5,3 miljard € naar het buitenland**

Exportgroei 2010 - 2018
Regio Foodvalley **+60%**
Nederland **+23%**

In 2018 exporteerde de Regio FoodValley voor **2,2 miljard €** aan agrifood goederen.

Vanaf 2010 steeg de export van agrifood goederen met 37%, landelijk was de toename 36%.

Belangrijke handelspartners

In 2018 exporteerde de Regio voor **2,4 miljard** aan goederen naar **Duitsland, België, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk**

De regio exporteerde in 2018 voor **1,2 miljard** aan Agrifood naar deze buurlanden. Dat is een aandeel van **50%**.

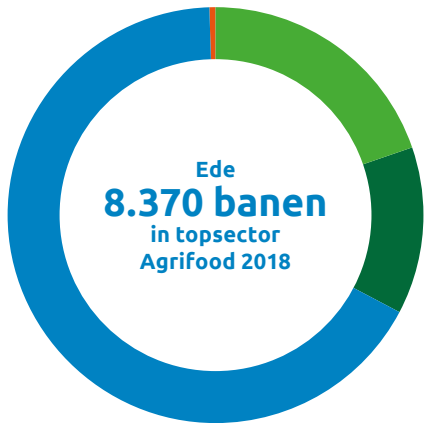
Business

AGRIFOOD

Het aantal agrifoodbanen nam de afgelopen jaren toe in Ede, Wageningen en de Regio Foodvalley. In 2017 waren er in Ede in de topsector Agrifood in totaal 8370 banen in Wageningen waren dit er 7300. Ede heeft relatief veel banen in de handel: 67%. In Wageningen bestaat het grootste gedeelte van de banen in de Agrifood sector uit onderzoek en ontwikkeling: 68%. De meeste banen in de Regio Foodvalley binnen de Agrifood sector vallen onder de handel: 57%.

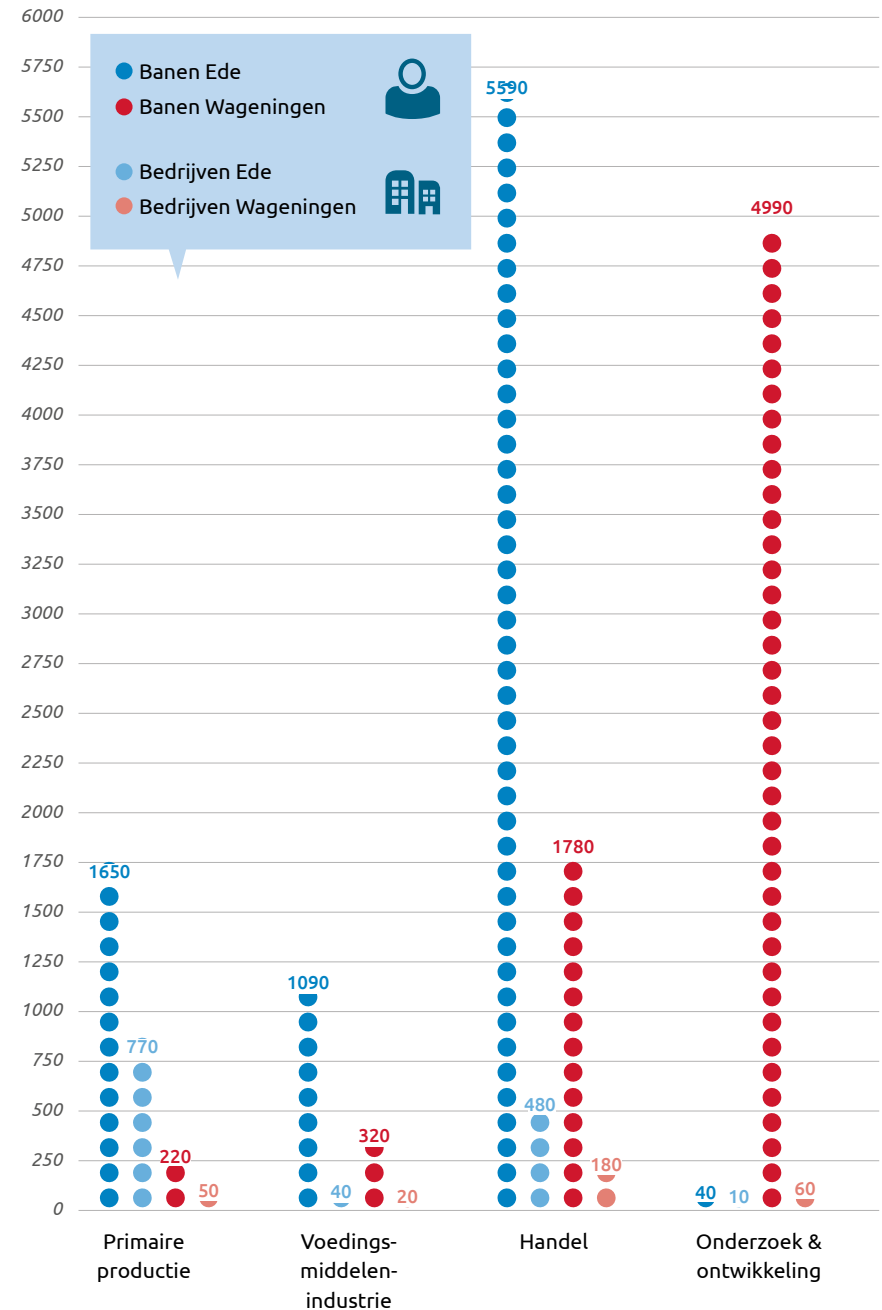
Verdeling banen in de topsector Agrifood

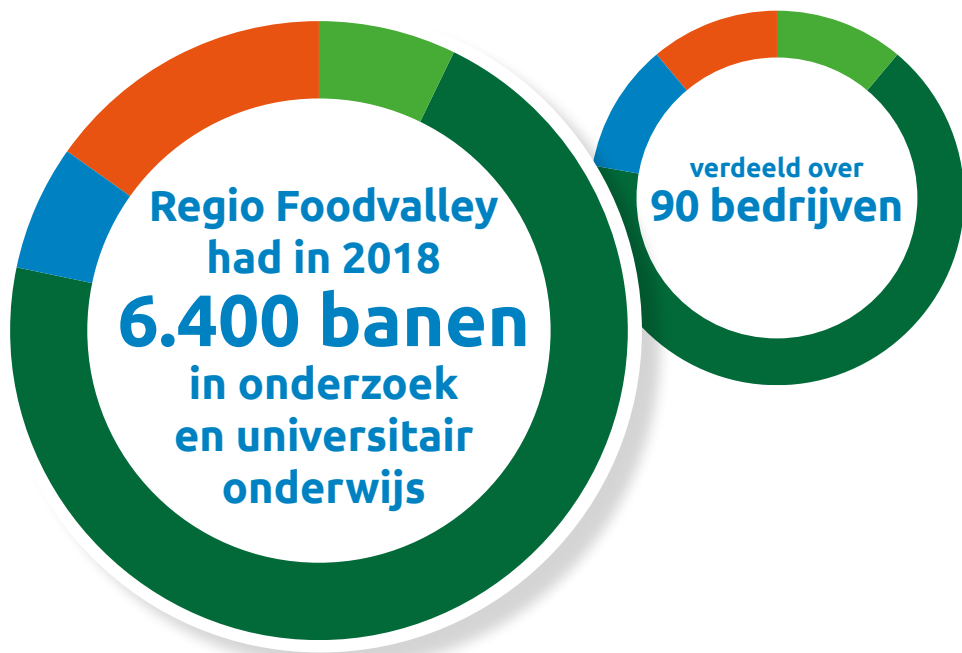
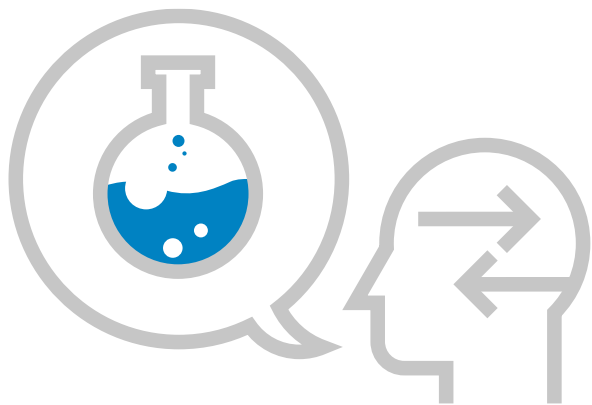

- Primaire productie
- Industrie
- Handel
- Ontwikkeling

Agrifood activiteiten in Ede & Wageningen zijn complementair aan elkaar. Ede heeft veel banen in de handel en Wageningen in onderzoek en ontwikkeling.

Agrifood-cluster Ede en Wageningen

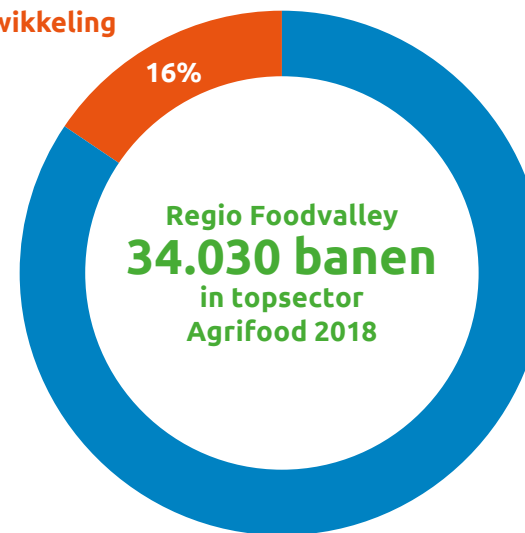

- Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk agrarisch
- Speur- en ontwikkelingswerk Landbouw & Visserij
- Speur- en ontwikkelingswerk Gezondheid
- Universitair onderwijs

Aantal banen in de deelsector ontwikkeling

Deelsector ontwikkeling

In de periode 2010 tot 2018 verdubbelde het aantal banen in onderzoek en ontwikkeling in Regio Foodvalley.

Toename in werkgelegenheid in de regio Foodvalley (2010-2018)

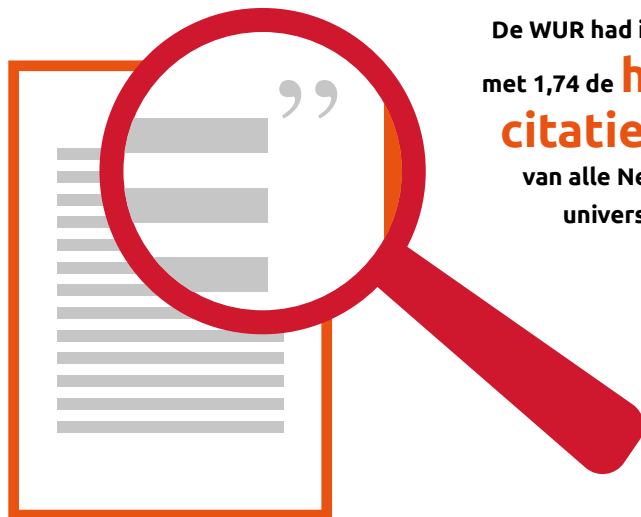

Innovation

In Ede, Wageningen en de Regio Foodvalley zijn veel snelle groeiers in de Agrifood sector. De Regio Foodvalley is een innovatieve regio met de WUR als kloppend hart. In 2017 publiceerde de WUR 290 dissertaties en 4250 overige wetenschappelijke publicaties. Het aantal gediplomeerden in HBO en WO Agrifood nam de afgelopen 5 jaar met ruim 39% toe.

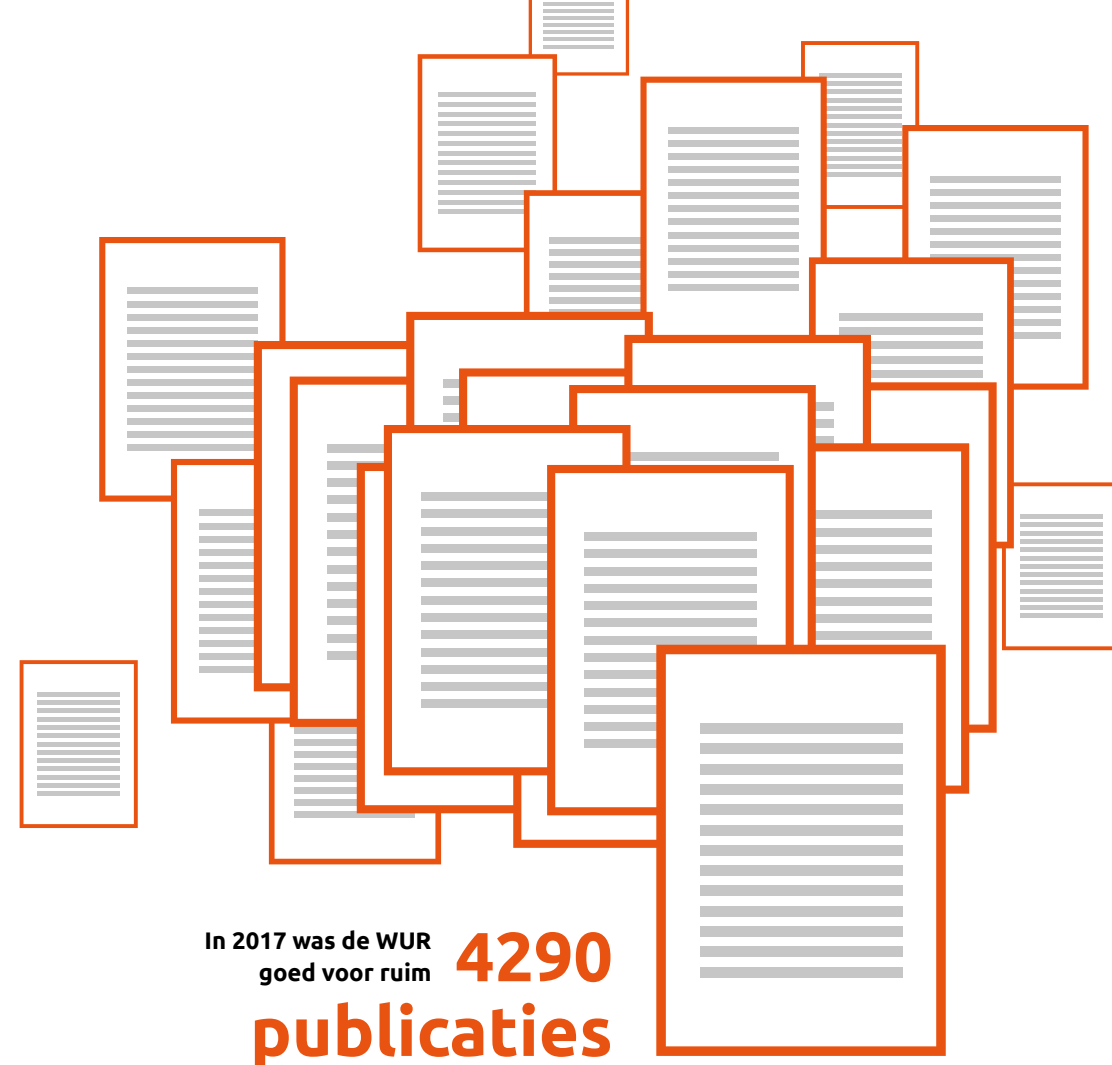
Wageningen University & Research

De WUR had in 2012 - 2015 met 1,74 de **hoogste citatie-index** van alle Nederlandse universiteiten

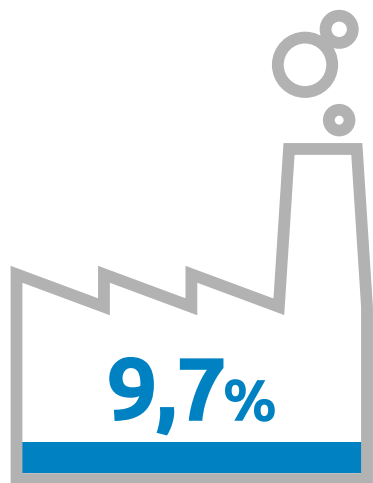
en daarnaast nog **290 dissertaties**

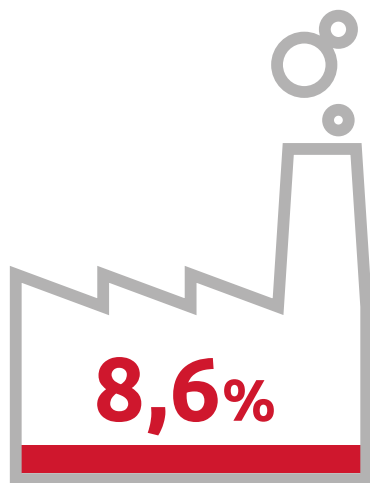
In 2017 was de WUR goed voor ruim **4290 publicaties**

Snelle groeiers

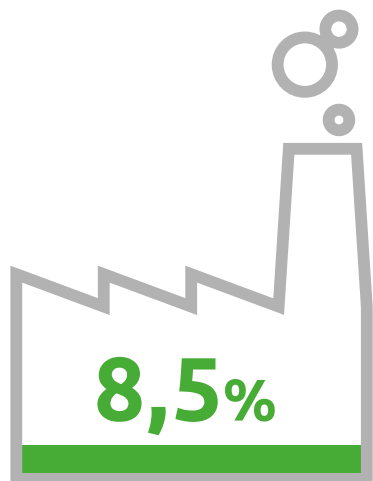
In 2018 had Ede **130 snel groeiende bedrijven** in de Agrifood. Wageningen telde 30 snelle groeiers in de Agrifood.

Ede

Wageningen

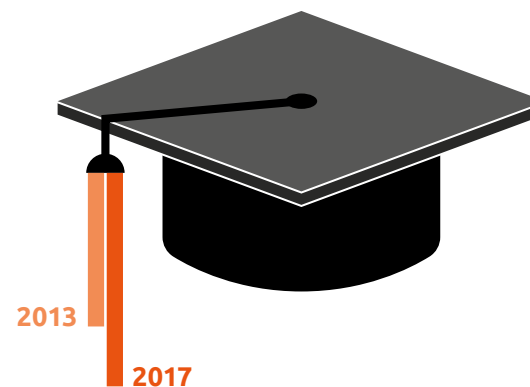

Regio FoodValley

In de **Agrifood sector** is het percentage snelle groeiers relatief groot met **8 tot 9 procent**.

Gediplomeerden Agrifood HBO en WO

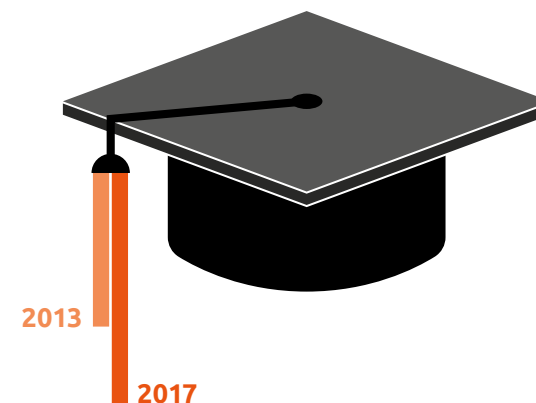
Gediplomeerden WO

+39%
2013-2017

Gediplomeerden HBO

+50%
2013-2017

In 2017 waren er 2950 **gediplomeerden** in het wetenschappelijk landbouwonderwijs. Vanaf 2013 is dat aantal met **39% gegroeid**. In het **HBO** Agrifood waren er **190** gediplomeerden. Vanaf 2013 is dit aantal met **50% gegroeid**.

City of Life sciences
Wageningen

AGRI FOOD MONI TOR

Ede Wageningen

Raadhuis Ede
Bergstraat 4
6711 DD Ede
Postbus 9022
6710 HK Ede
T: 14 0318
E: info@ede.nl

Stadhuis Wageningen
Markt 22
6701 CZ Wageningen
Postbus 1
6700 AA Wageningen
T: 0317 - 49 29 11
E: gemeente@wageningen.nl